

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośzeniem do domu lub z przesyłką pocztową 1,50 zł. — Cena pojedynczego numeru 5 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyceniane po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Czesi boją się pieśni „Boże coś Polskę“

MOR. OSTRAWA. Władze czechosłowackie zabroniły odśpiewania na nabożeństwie żałobnym za duszę ś.p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, w Karwinie na Śląsku Cieszyńskim pieśni „Boże coś Polskę“ oraz odczytania na akademii żałobnej wyjątku z pism Marszałka p. t. „Niewola“.

MOR. OSTRAWA. Z polecenia władz skonfiskowany został czeski „Ostrawsky Delnický Deník“ za artykuł p. t. „Czy chcecie mieć Saarę na Śląsku Cieszyńskim“, w którym autor bierze w obronę ludność polską na Śląsku przed atakami czeskiej prasy szowinistycznej.

Niemcy budują drogi strategiczne w Nadrenji.

WIEN. Dzienniki tutejsze donoszą o gorączkowej budowie dróg strategicznych w Nadrenji.

Przystąpiono już do prac nad budową pięciu autostrad, które będą przecinać Kolonję i dochodzić do granicy francuskiej. Ponadto zbudowanych będzie 10 szos, które również przechodzą będą przez Kolonję i docierać w różnych punktach do granicy Nadrenji.

Niezależnie od budowy autostrad i szos, ministerstwo komunikacji przystępuje do budowy 4 torowej linii kolejowej wzdłuż Renu od Kolonji do Düsseldorfu.

Blum o swych planach.

PARYŻ. Leon Blum przemawiając na wielkim zgromadzeniu w sali Wagram oświadczył, iż rząd „Frontu Ludowego“ nie będzie niestety oparty na tak szerokich podstawach, jak tego pragnęliby socjaliści. Pomimo to, powiedział Blum, jesteśmy zdecydowani w działalności rządowej wykazać tak wielką aktywność jak gdyby komuniści byli u naszego boku.

Program przyszłego rządu będzie dążył do obrony wolności i pokoju, opartego na stopniowym rozbrojeniu i wzajemnej pomocy.

Nowa fala rozruchów w Palestynie.

JEROZOLIMA. W Tel-Awiwie i w Jaffie doszło do nowych rozruchów. Rozpoczęły się one w południe, a w nocy potworzyły się.

W Jaffie trzech żydów zostało zabitych, a dwóch jest rannych. W Haifie podpalamo kilka domów mieszkalnych.

W sobotę wieczorem w przepalonym publicznością kinie „Edison“, położonym w żydowskiej dzielnicy Jerolimy pod koniec przedstawienia rozległy się strzały rewolwerowe, oddane przez nieznaną sprawców do publiczności. Powstała straszliwa panika, z której sprawcy skorzystali, by zbiec autem nie poznani. 3 żydów zginęło od kul rewolwerowych, a 3 odniosło lekkie rany.

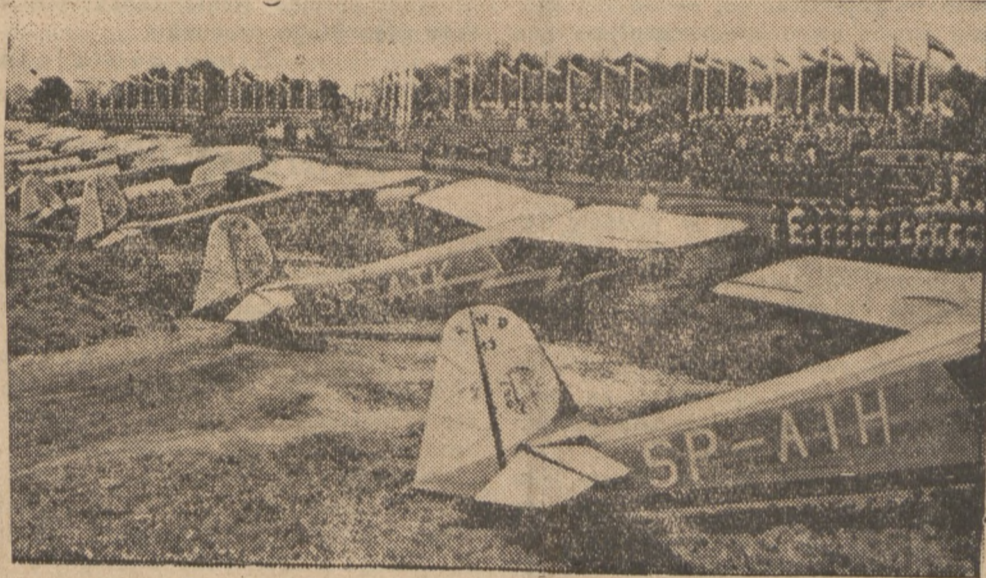
Pogrzeb 3 żydów zabitych podczas rozruchów w Jaffie, odbył się przy udziale kilku tysięcy żydów bez zająś.

Wszystkie sklepy żydowskie na znak żaloby były zamknięte. Sytuacja w dalszym ciągu jest bardzo naprężona. Strajk generalny trwa.

W szeregu innych miejscowości doszło również do starć, które zlokalizowała policja. Są liczni ranni wśród Arabów i policjantów.

Nagły zgon Tsaldarisa.

ATENY. Były prezes rady ministrów i wódz greckiej partii ludowej Tsaldaris zmarł w nocy na apopleksję. Tsaldaris

W obecności Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego odbyła się na lotnisku mokotowskim w Warszawie uroczystość przekazania Armji Polskiej 13 samolotów, ofiarowanych przez korpus podoficerski.

Pomnik Marszałka na górze Zamkowej.

Panoramy w Krakowie i Wilnie.

ŁÓDŹ. — Odbyło się tu nadzwyczajne posiedzenie komendantów kół pułkowych Legionów, z udziałem preesa okręgu Zw. Legionistów oraz preesa okręgu Zw. Peowiaków.

Celem zebrania była sprawa wzniesienia w Wilnie pomnika Marszałka Piłsudskiego na górze Zamkowej lub Trzy krzyżkiej, górującej nad miastem i zwróconego na zachód.

Rząd konsolidacji.

WARSZAWA. — Na temat nowego Rządu krążą w prasie opozycyjnej najprzeróżniejsze pogłoski, wobec czego stwierdzić należy, że zmiana Rządu i postawienie na jego czele gen. Śładkowskiego jest nie rezultatem jakichś rozgrywek wewnętrznych i walki o władzę w obozie pomajowym, lecz przeciwnie, dowodem konsolidacji tego obozu, w no wym rządzie są bowiem reprezentowane wszystkie jego zasadnicze kierunki. Zadaaniem nowego gabinetu ma być przede wszystkim wzmocnienie warunków o-

bronności kraju, co wobec rozwoju sytuacji na gruncie międzynarodowym jest palącą koniecznością, a na wewnątrz przeprowadzenie konsolidacji politycznej, która przyniesie za sobą konsolidację i poprawę gospodarczą.

Obecnie gen. Rydza Śmigłego na pierwszej radzie gabinetowej nowego Rządu nadaje mu specjalne znaczenie i jasno stawia stosunek Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych do gabinetu gen. Składkowskiego.

Rada gabinetowa z udziałem g. Rydza-Śmigłego

WARSZAWA. — Jak już donosiliśmy, w sobotę o godz. 10 ej rano odbyło się na Zamku zaprzysiężenie przez P. Prezydenta Rzplitej nowego Rządu z wyjątkiem ministra przemysłu i handlu Antoniego Romana, nieobecnego jeszcze wówczas w Warszawie.

Bezpośrednio potem w Prezydium Rady Ministrów odbyło się posiedzenie

Rady gabinetowej pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego z udziałem Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, gen. dyw. Edwarda Śmigłego-Rydzia.

Po zaprzysiężeniu członków Rządu P. Prezydent Rzplitej przyjął na audjencji ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

sarza abisyńskiego willa nad jezioro Genewskim, która miała być sprzedana, jest obecnie doprowadzana pośpiesznie do porządku.

W willi tej zamieszka negus, który postanowił osobiście przybyć do Genewy na czerwcową sesję Rady Ligi Narodów.

Mrozy i śnieżyce w Rosji.

MOSKWA. W całej wschodniej Rosji a zwłaszcza na Uralu, po cieplej wiosennej pogodzie, nastąpił gwałtowny spadek temperatury, któremu towarzyszą obfite opady śnieżne.

W Niżnym Tagilu na Uralu urucho-

miono sanki.

W Stalingradzie (Jekaterynburgu) jeszcze w południe rano topił się asfalt na jezdni od żaru, a wieczorem termometr spadł nagle z 20 st. do zaledwie 1 stopnia.

W Kazaniu temperatura obniżyła się w ciągu dnia z 22 st. do zera i spadł śnieg. Również na Kaukazie zanotowano ogromny spadek temperatury. Na Ukrainie pada grad i deszcz ze śniegiem.

Olbrzymi przemyt broni.

NOWY JORK. — Aresztowano na granicy Meksyku 4 Kubańczyków, którzy usiłowali przewieźć kontrabandą do Meksyku broń i amunicję na 2.000 osób. Skonfiskowano: 2.000 karabinów, 2.000 bagnetów, 6 małych czołgów, 26 karabinów maszynowych, 60 karabinów automatycznych, 100 litrów gazu trującego, tysiące pocisków i 3.000 granatów ręcznych.

Wartownik zastrzelił oficera inspekcyjnego.

WARSZAWA. Wczoraj o godz. 23 wartownik 7 go pułku ułanów w Mińsku Mazowieckim zastrzelił wskutek tragicznego nieporozumienia porucznika Henryka Sandbana.

Por. Sandband, pełniący funkcję oficera inspekcyjnego, wyszedł celem przeprowadzenia inspekcji placówek wartowniczych. Ułan Sikorowski, usłyszawszy szmer, wezwał zbliżającego się do zatrzymania się. Por. Sandband nie usłuchał wezwania i padł strzel. Oficer inspekcyjny upadł ciężko ranny i po kilku minutach zmarł.

Zamordowanie sędziego śledczego.

STANISŁAWÓW. W sobotę w nocy dokonano w Stanisławowie strasznej zbrodni, której ofiarą padł sędzia okr. Czesław Hofmokl.

Sędzia Hofmokl wracał przed północą do swego domu na t. zw. sztygarówce, położonej za miastem w pobliżu parku. W pewnej chwili sędzia Hofmokl został znieczeka napađenty przez nieznanego osobnika, który ugodził go nożem w okolice serca. Rana była śmiertelna. Mordu dokonał prawdopodobnie z zemsty jakiś zawodowy przestępca.

Z RÓŻNYCH STRON.

— Na prośbę delegacji zarządu głównego LMK. P. Prezydent Rzeczypospolitej objął protektorat nad tegorocznym „Świętem Morza“ i równocześnie przyrzekł swój osobisty udział w święcie.

— Prezes Banku Polskiego p. Byrka zgłosił rezygnację z mandatu poselskiego.

— Senat włoski zatwierdził dekrety o suwerenności Włoch nad Abisynją, o utworzeniu cesarstwa i nominacji marszałka Badoglio na wicekróla Abisynji.

— Nowoobрани parlament francuski zbierze się poraz pierwszy 1 czerwca.

— Prezydent Roosevelt podpisał dekret o kredytach wojskowych w sumie 472,450,000 dol. w roku budżetowym, rozpoczynającym się z dn. 1 lipca. Jest to największa suma w historii St. Zjedn. wydatkowana na wojsko podczas pokoju.

— Zmarł w Atenach wskutek ataku serca gen. Paraskevopoulos, który był w dzień naczelnym armii greckiej w Małej Azji podczas wojny grecko-tureckiej.

— Strajk 10,000 górników w Asturji (Hiszpania) rozszerza się. Wczoraj strajkowali górnicy w Langreo. W Cadodro od 10 dni strajkujący górnicy nie opuszczają kopalni.

wać będą w 90 proc. z pracy kredytowej. Towarzystwa te i Banki muszą przeprowadzić 90 proc. transakcji gotówkowych systemem kompensacyjnym, cesyjnym i przekazowym.

Pozwolę sobie przytoczyć kilka luźnych przykładów:

Przykład 1: W poszukiwaniu pieniędzy rząd wysłał obecnie całe pociągi cukru, węgla, drzewa, soli itd. zagranicę po cenach dużo niższych od ceny kosztów własnych, co w obecnym stanie rzeczy naraża państwo i społeczeństwo na poważne straty. Towarzystwo Pracy, którego 90 proc. udziałowców to dzisiaj si bezrobotni, oferuje zakupienie tego wszystkiego po cenach obowiązujących rynek wewnętrzny, płacąc rządowi odrazu gotówką, lecz zobowiązuje rząd do pobrania od Towarzystwa Pracy na sumę jeżeli nawet mniejszą to nie o dużo.

Przykład 2: Towarzystwo proponuje nabycie od rządu z państwowych wytwórni rowerów, motocykli i samochodów 2000 rowerów, 1000 motocykli i 500 samochodów. Za wszystko naturalnie płać gotówką odrazu, lecz pod warunkiem, że rząd powierzy mu do wykonania robót państwowych na sumę niemniejszą, płacąc również gotówką.

Przykład 3: Rząd sprzedaje państwowe tereny lub przedsiębiorstwa. Towarzystwo Pracy zakupuje je, płacąc gotówką, lecz jednocześnie rząd musi towarzystwu powierzyć państwowych robót na sumę w wysokości niemniejszej. Przy takim postawieniu sprawy cukier, sól, tytonie, drzewo, obszary ziemne, rowery, motocykle, samochody, kolej, telefony, telegraf itp. staną się dostępne dla każdego szarego obywatela, a dla rządu stanie się dostępna praca obywateli.

Państwo Polskie jest państwem najbogatszym w Europie i produkcję wyżej wyszczególnionych artykułów można zwiększyć z łatwością dziesięciokrotnie, pozostawiając dużo jeszcze na eksport.

Sytuacja dzisiejsza bezrobotnych jest identycznie podobną do sytuacji poszukiwacza złota w śnieżnych polach Alaski, który z gotowymi już skarbami na plecach ginie z głodu i zimna, jeżeli wprost nadludzkiem wysiłkiem, posilając się nawet podeszwą od buta nie zdoła dowieść się do banku, gdzie zdeponowałby posiadane skarby, pozwolił sobie mo że już na zaspokojenie nietylko swych potrzeb, ale nawet i zachcianek.

Lekarz-Dentysta Michał Grejniec

w Częstochowie
mieszka obecnie — II ALEJA Nr. 24
róg Kościuszki, gdzie cuk. „Roma”.
Przyjmuje codziennie od 10-2 i od 4-8 w
W niedzielę i święta od 10-2 p.p.

Niepraktyczna reforma podatku lokalowego. Zarządzenie o wpłacaniu podatku lokalowego w ratach półrocznych okazało się mało praktyczne, gdyż lokatorzy nie mają funduszów na jednorazową opłatę. Wobec tego zająć mo że konieczność wnoszenia podatków o rozłożenie opłaty na raty, od których znowu trzeba będzie wnosić opłaty stemplowe. Należałoby jakoś tę sprawę ułatwić, umożliwiając rozkładanie na raty podatku lokalowego, bez obowiązku wnoszenia opłat.

KĄCIK RADJOWY.

„System cici Eulalii” Skecz radiowy.

Pełen humoru, zabawny skecz radiowy St. Sojeckiego, który nada Rozgłoszenia Poznańska o godz. 19.55 we wtorek dnia 19 maja. Skecz ten zaznajomi radjoduchowców z systemem cici Eulalii. Na czym ten system polegał i jakie były owoce jej wysiłków, dowiedzą się wszyscy z audycji.

Adam Aston i Ludwik Lawiński przed mikrofonem.

Dwie szczególnie przyjemne i wesole audycje czekają radjoduchowców we wtorek, 19.V. Jedną z nich o godz. 17.20 wypełnią piosenki pogodnej i miłej w wykonaniu popularnego Adama Astona. Druga o godz. 20.10 w wykonaniu Orkiestry Kameralnej krakowskiej pod dyrekcją A. Hermanna, która słusznie nosi

Niepokój o los Austrii po sensacyjnej dymisji ks. Starhemberga.

Oczy Europy znowu skierowane są na Austrię.

Ks. Starhemberg najbardziej bodaj znany w świecie polityki austriacki dostał dymisję. Po długim wahaniu, kanclerz Schuschnigg postanowił pozbyć się swego najbliższego współpracownika i... rywała.

Zanosilo się na to oddawna. Współpraca obu mężów stanu stawała się co-

Ks. Starhemberg

raz trudniejsza, gdyż dzieliły ich poglądy i tendencje, a pozatem jeszcze ambicje osobiste. Starhemberg, nie mógł się zadowolnić rolą drugiego w państwie, myślał nawet o obwołaniu się regentem, jednym słowem — chciał się dorwać do władzy.

Starhemberg był namiętnym faszystą i dążył do uczynienia z Austrii państwa korporacyjnego. Był on wpatrzony w Rzym i w Mussoliniego.

Schuschnigg może też wpatrzony był w Rzym, ale w ten drugi: w Watykan. Jako przewodca partii chrześcijańsko-społecznej dążył do reform socjalnych wedle wskazań encyklik papieskich, a nie na modłę faszystowską. Chciał on pozatem zjednoczyć we „froncie patriotycznym” wszystkich obywateli austriackich nie wyłączając lewicy, na co nie godził się Starhemberg.

Kanclerz Schuschnigg

Przez długi czas bojówki Starhemberga t zw. „Heimwehra” miała głos decydujący. Ale ostatnio wzmocnienie sił zbrojnych Austrii naskutek wprowadzenia

tytuł: „Na wesoło”, poświęcona jest muzyce rozrywkowej. Atrakcją tej audycji będzie występ niezastąpionego, doskonałego humorysty Ludwika Lawińskiego. Satyryczne i dowcipne utwory w wykonaniu Lawińskiego z pewnością serdecznie ubawią radjoduchowców.

„Pelleas i Melisanda” — fragmenty z opery Debussy'ego w radio.

Utwór Debussy'ego najbardziej charakterystyczny dla francuskiego impresionizmu, pełen niesłychanego czaru i przedziwnej subtelnosci — „Pelleas i Melisanda”, to opera, która należy do najbardziej czułych dzieł muzycznych Francji. Skomponowana do tekstu Maeterlincka, wyraża w muzyce najbardziej delikatne, najmniej możliwe do wypowiedzenia uczucia dwojga kochających się najczystsza miłością serc ludzkich. Polskie Radio nadeje dnia 19.V. o godz. 21.15, z płyt, fragmenty tego dzieła. — Objasni je dr. Emilia Elsnerówna.

dzenia służby pracy odsunięto nieco w cień Heimwehre.

Do głosu doszły sfery wojskowe, które niechętnie się odnoszą, do trochę nie sfornego i niezdyscyplinowanego księcia.

W ubiegłą niedzielę doszło na wiedeńskim Ringu do charakterystycznych zajść. Członkowie Heimwehry manifestowali przeciw organizacjom katolickim i przeciw Schuschniggowi. Policja z trudem przywróciła porządek, aresztując wielu heimwehrowców, których następnie Starhemberg osobiście zwolnił z więzienia...

Ziarnko do ziarnka, przebrała się miarka. Schuschnigg miał dość Starhemberga, a gdy ten na własną rękę wysłał jeszcze telegram do Mussoliniego, pełen zachwytu dla faszystów, a pogardy dla demokracji, kanclerz dał wicekanclerzowi dymisję.

W poszczególnych stolicach przyjęto dymisję Starhemberga bardzo różnie. Berlin jest zadowolony, gdyż Starhemberga uważał za „pachołka włoskiego”. Niemcy sądzą, że usunięta została obecnie ważna przeszkoda na drodze do Anschlussu.

Rzym jest niezadowolony, ale tego nie okazuje. Czuje, że wpływy włoskie w Austrii ulegną skurczeniu, ale pocie-

Na miejsce ks. Starhemberga wicekanclerzem mianowany został von Baar-Bahrenfels.

sza się tem, że 3 ch członków Heimwehry zasiada nadal w rządzie.

W Paryżu i w Londynie lewica zadowolona jest z porażki faszystów.

W porównaniu z Starhembergim Schuschnigg może uchodzić za demokratę. Ale uczucie, które przeważa w Anglii i Francji — to uczucie niepokoju, czy zerwanie między obu tymi politykami nie zmniejszy odporności Austrii wobec Niemiec.

Przecież nawet obaj razem nie rozporządzali istotną większością w społeczeństwie austriackim. Co dopiero będzie, gdy drogi ich rozeszły się?

W wielkiej rozgrywce mocarstw, której stawką jest niepodległość Austrii, dymisja Starhemberga może niewątpliwie odegrać doniosłą rolę. Nic więc dziwnego, że cały świat tak pilnie śledzi co się dzieje nad modrym Dunajem.

RADJOPROGRAM.

WARSZAWA, wtorek 19 maja

6.30 Pieśń 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny 7.30 Muzyka (płyty). 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Parę informacji”. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. — 12.03 Dziennik południowy. — 12.15 Przegląd rolniczej prasy. 12.25 Zespół St. Rachonia. — 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. — 14.15 Przerwa. 15.00 Fragment z powieści. 15.15 Nasz handel morski. — 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Koncert kwartetu salonowego. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Słuchowisko dla dzieci — 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Koncert solistów. 17.35 Djałog. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Tr. Nabożeństwa Majowego z Ostrej Bramy z Wilna. 18.50 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.55 Program na dzień następny 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. — 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 „W muzykalnym domu”. — 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Obrazek z Polski współczesnej. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 „Wesoła Syrena” — 22.00 Koncert. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej. 23.05 Muzyka taneczna

HUMOR I SATYRA.

— Niech pan pamięta: Lekarstwo musi być stale szczelnie zamknięte!
— Hm, więc w jaki sposób mam je używać panie doktorze?

SZYBKĄ POMOC

Hej! tam na dole! Jeszcze chwileczkę a będę przy was!

Gość: — Panie kelner proszę mi podać przypalony kotlet, porcję niedogotowanych kartofli i twardą kapustę. Dostałem dzisiaj list od żony i chcę sobie wyobrazić, że jem ojad w domu.

PROFESOR KUPIJE ZNACZEK POCZTOWY

— Proszę znaczek znaczek za dwadzieścia groszy.
— Służę panu!
— Hm, a ile to kosztuje?